

som bekendt, Minister Monrad. Disse tilbagevendende Forlangender om Tilskud, de Forhandlinger, der i den Anledning foregaae her, synes mig ogsaa at maatte i høj Grad være fatale for selve Theatret. Man har klamret sig saa fast til denne Institution og knyttet den saa fast til Staten, som om den udgjorde en væsentlig, en integrerende Deel af den hele Statsorganisme, men jeg troer i det Hele taget, at man har drevet sit Hensyn til denne Institution altfor vidt. Hvad betyder den megen Tale om den Kunstfands, som man forudsætter at være tilstede hos Publicum, naar man til samme Tid betvivler, at det vil have heldige Følger at frigive Institutionen til denne Kunstfands? Det er dog netop dette, man vil her, det er jo det, der ligger i Mindretallets Forslag. Sluttelig skal jeg udtale mig med et Par Ord om de mindre Theatre. Jeg troer, det tidligere er omtalt, at der i Betænkningen fra Mindretallet Spalte 559 staaer: „For om muligt at løste de mindre Theatre Noget op over deres nuværende Trin, have vi troet at burde frigive Udøvelsen af de Kunstgrene, der hidtil have været udelukkende henviste til det kgl. Theater.“ Dette synes mig at være en god og naturlig Tanke, at Kunstpræstationer i det Hele taget ikke bør være concentrerede paa eet og samme Sted, og at man ikke bør lægge Hindringer i veien for, at de ogsaa kunne komme frem paa andre Steder, hvor andre Mænd optræde, som ogsaa have god Villie og en ærlig Bestræbelse efter at gavne Kunsten, medens Secondtheatrene nu lide under det Privilegium, der nu er tillagt det kongelige Theater. Det kan ikke nytte de mindre Theatre, siger man, at frigive Udøvelsen af de forskjellige Kunstgrene; thi de have alligevel ikke saadanne Kræfter, til at udøve den, som ere tilstede ved det kongelige Theater. Nei, naturligvis have de det ikke nu, men hvorfor? Fordi det ikke nu vil falde en Entrepreneur ved et Secondtheater ind at engagere saadanne Kræfter, da han veed, at han med Hensyn til de Stykker, der maae spilles, er bunden ved den Contract, han har maattet indgaae, og at han ikke maa overskride de Grændser, der i saa Henseende ere foreskrevne; men, naar han først veed, at han

ikke længere er saaledes bunden, naar det er blevet ham muligt at kunne give noget Andet og Bedre til Bedste end det, der hidtil er blevet givet paa hans Theater, synes det mig, at der ikke kan være nogen Tvivl om, at han nok vil forsøge sig med saadanne Individuer, at det bliver muligt, at Saadant kan skee. — Det er blevet yttret, at Entrepreneurer væsentlig maa holde sig til Publicums Smag, eller rettere, at han væsentlig kun kan give Kassestykker; men det er jo netop det, det kongelige Theater gjør i dette Dieblik, thi, naar det seer, at et Stykke ikke bliver Kassestykke, lader det det efter kort Tids Forløb gaae til den evige Hvile, og det Samme maa en Entrepreneur naturligvis gaae ud fra. Man kan heller ikke vente, at en Entrepreneur skulde være i den Grad liberal, at han som f. Ex. Burg-Theatret i Wien lader Officerer af Garnisonen komme ind til en Pris af 6 ß. Danst, hvorimod den ordinære Indgangspris er en Gylde eller 5 Mk. 6 ß. Danst, hvorved Theatret taber 20,000 Gylde om Aaret. En saadan Indrømmelse til Officererne af Garnisonen kan man naturligvis ikke vente, at en Entrepreneur skulde vise; thi han maa see paa sin Fordeel ligesaa vel som det kongelige Theater gjør det i dette Dieblik. — Det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 1ste Valgkreds (Hall) holdt i forrige Møde et humoristisk Foredrag, som jeg ikke endnu har haft Leilighed til at efterlese i Tidenden, men jeg kan dog erindre enkelte Momenter deraf. Den ærede Rigsdagsmand meente, at Betragtningen af denne Sag fra et Kjøbenhavns Standpunkt var uberettiget; men jeg troer, at dette Standpunkt er fuldstændig berettiget. Naar den ærede Rigsdagsmand talte om, at mange Tilreisende besøge Theatret, skal jeg dertil bemærke, at Forholdet er saaledes, at Enhver, der har været i Kjøbenhavn, ikke tør vende tilbage til sit Hjem uden at kunne sige: Jeg har været i det kongelige Theater, ligesom han, naar han kommer hertil om Sommeren, ikke tør vende tilbage uden at kunne sige: Jeg har været i Livolt. Naturligvis sammenligner jeg ikke disse to Anstalter med hinanden, men han maa have seet dem; Enhver, der ikke hører til den allerimpleste